

Oponentský posudok

na habilitačnú prácu : Zahraničná politika Nového Zélandu a jej vymedzenie v teórii zahraničnej politiky malého štátu - **PhDr. Tatiany Tökölyovej, PhD.**

Problematika analyzovaná v predmetnej habilitačnej práci je svojím spôsobom špecifická nielen v analýze zahraničnej politiky Nového Zélandu ako takej, ale i v analýze a dokladovania postavenia tohto štátu v rovine jeho obsahového vymedzenia v teórii zahraničnej politiky, v tomto prípade aplikovanom na malý štát.

Spracovanie predstavuje komplexnú analýzu nielen identifikácie zahraničnej politiky prezentovanej krajiny v teórii zahraničnej politiky ako malého štátu, ale predstavuje i genézu vývoja jeho zahraničnej politiky ako proces vyjadrenia jeho národnej identity. Svoj význam má i prezentácia teórie vlastnej cesty, a to v dokladovaní jeho organizačnej a inštitucionálnej štruktúry, ako i praktickej realizácie jeho zahraničnopolitických priorít v rovine teórie zahraničnej politiky. Pozitívne je možno hodnotiť i analýzu bilaterálnych vzťahov Nového Zélandu a EÚ, ako i jeho postavení a úlohy pri rozvoji krajín Tichomoria. Výsledkom je erudovaná práca, ktorá potvrdzuje skutočnosť, že autorka zvláda analýzu teoretických i praktických aspektov výskumu zahraničnej politiky v rovine medzinárodných vzťahov, ako i schopnosť analyzovať tieto konsekvencie na zvolenom príklade, a to Novom Zélande.

Súčasnú medzinárodnú prostredie vymedzuje malým štátom osobitné postavenie, predovšetkým z hľadiska mocenského potenciálu, ako i vzhľadom k možnostiam ich realizácie v svetovom politickom systéme. Na tieto danosti autorka upozorňuje, a takmer detailne v rovine skúmania problematiky je i analyzuje. Treba v tejto súvislosti podčiarknuť, že táto práca svojím **analytickým rozmerom metodologicky v kontexte celej práce** rieši nielen obsahovú a vývojovú štruktúru terminologického vymedzenia kategórie malý štát, ale i aplikáciu jeho možností vlastnej realizácie zahraničnej politiky / na zvolenom príklade /, preto má pre autorkou zvolenou komplexnosť analýzy štruktúry a obsahovej podstaty, ako i zvolené formy jej realizácie svoje miesto pri skúmaní uvedenej tematiky.

Obsahová štruktúra je rozpracovaná do štyroch kapitol, je vo všeobecnej rovine zameraná – okrem teoretických východísk kategórie malý štát- na štruktúrnu analýzu a komparáciu Nového Zélandu v procese realizácie jeho zahraničnej politiky ako malého štátu, čo svojou špecifickosťou načrtáva celý rad otázok do diskusie.

Na tieto autorka poukazuje nielen ich mapovaním, ale usiluje sa analyzovať ich špecifika svojím vlastným kvalifikovaným prístupom, v ktorom zvyrazňuje i celú šírku vplyvov nielen na danú oblasť Tichomoria, ale i schopnosť presadiť sa v konkurencii v realizácii svojej zahraničnej politiky vo svete / napr. s EÚ/. Autorka presadzuje osobitný prístup k ich analýze, zachycujúce činnosť množstva aktérov / medzinárodných organizácií, inštitúcií, a ďalších /, opiera sa i o teórie medzinárodných vzťahov / napr. mäkká moc /. Miestami prevláda až detailnosť ich riešenia, práca je ale transparentná, má svoju logickú obsahovú štruktúru. **Metodologicky je práca zvládnutá**, vychádza najmä z teórie zahraničnej politiky malého štátu a následných prístupov, čoho dokladom je i úspešne zvládnutá orientácia v jednotlivých skúmaných aspektoch problematiky.

Kvalitné spracovanie problematiky je podložené i kvalifikovanou prácou s **domácimi, ale najmä zahraničnými informačnými zdrojmi**, podloženou rôznymi funkčnými grafmi a mapkami, čo treba zdôrazniť a pozitívne oceniť. Za pozitívum práce považujem i samotné vlastné uchopenie problematiky autorkou – ako už bolo vyššie uvedené- komplexnosťou v prístupe s kombinovaným transparentným detailným rozborom. Dokladuje to skutočnosť, že autorka sa skúmanou problematikou dlhodobo kvalifikovane zaoberá, prezentuje svoje závery a poukazuje na nové možnosti. Je to jej téma.

Za jadro práce považujem III. kapitolu – Aplikácia teórie malého štátu na zahraničnú politiku Nového Zélandu – teória vlastnej cesty. Ide o kapitolu, kde kladie najmä dôraz na sebaidentifikáciu krajiny v Tichomorskom regióne, ako i dôraz na morálny aspekt, a špecifika cieľovej realizácie zahraničnej politiky skúmanej krajiny. V tejto kapitole možno nájsť – podľa môjho názoru – i základné konsekvencie skúmanej problematiky. Autorka mohla – taktiež podľa môjho názoru – ešte viac analyzovať prezentované aspekty, a to i na úkor síce dôležitej / vzťahy s EÚ /, ale viac menej komparatívnej IV. kapitoly- Bilaterálne vzťahy Nového Zélandu a EÚ ako uplatňovanie princípov zahraničnej politiky malého štátu a jej úloha pri rozvoji krajín Tichomoria, čo je ale na diskusiu.

V obsahovom spracovaní , v rámci metodických postupov správne analyzuje problematiku postavenia malých štátov v svetovom politickom systéme – na príklade Nového Zélandu , čo predstavuje i možnú -podľa môjho názoru- novú kategorizáciu základného metodologického východiska v prístupe k riešeniu postavenia malých štátov vo svete . Autorka by sa mohla **v diskusii** pokúsiť bližšie **vyšpecifikovať** v náčrte tieto / nové- ak existujú, alebo novo sa formujúce, , alebo sa opakujúce / metodologické východiska z pohľadu funkčného a rovnocenného postavenia malého štátu vo svetovom politickom systéme.

Predmetná habilitačná práca spĺňa všetky obsahové a formálne kritéria kladené na tento druh kvalifikačnej práce . Preto ju **odporúčam** k habilitačnej obhajobe , a po jej úspešnom konaní Vedeckej rade FPV a MV UMB navrhujem **PhDr. Tatiane Tökölyovej, PhD. udeliť** vedecko – pedagogický titul docent vo vednom odbore 3.1.5 Medzinárodné vzťahy.

V Banskej Bystrici 16. 6. 2014

Doc. PhDr, Dalibor Vlček , CSc.

oponent